

DECIZIE

21 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul Galina Stratulat
Judecătorii Iurie Bejenaru, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Ciobanu Iacob, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ciobanu Iacob împotriva Comisiei raionale Florești pentru examinarea cererilor persoanelor supuse represiunilor politice cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 11 martie 2014, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Ciobanu Iacob ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului

constată:

La 29 mai 2013 Ciobanu Iacob a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei raionale Florești pentru examinarea cererilor persoanelor supuse represiunilor politice cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, este fiul lui Ciobanu Leonid care a fost deportat în anul 1949, iar în anul 1958 a fost reabilitat.

Fiind moștenitor legal, la 28 mai 2007 a depus o cerere la Comisia raională Florești pentru examinarea cererilor persoanelor supuse represiunilor politice, prin care a cerut restituirea averii părinților confiscată la data deportării, prin compensarea valorii acesteia.

Ulterior a depus toate actele obligatorii stabilite de lege.

Inițial cererea i-a fost pusă în discuție la ședința Comisiei raionale Florești din 30 octombrie 2009, la care a fost dispusă examinarea cererii solicitantului doar după depunerea unui alt raport de evaluare a imobilului eliberat de Oficiul Cadastral Teritorial Florești, motivînd că certificatul de evaluare a imobilului eliberat la 14 iulie 2008 de către Oficiul Cadastral Teritorial Bălți nu este valabil, deoarece valoarea unui imobil din Bălți este mai mare decît a unuia din Florești.

La următoarea ședință din 20 mai 2010 Comisia a hotărît de a-i restitui doar o parte din avere, iar vis-a-vis de restituirea imobilul confiscat i-a fost refuzat, pe motiv că acesta a fost restituit mamei lui la întoarcerea din Siberia, conform actului nr. 6/374 din 16 aprilie 2010 întocmit de comisia Primăriei s. Sănătăuca.

Consideră ilegale acțiunile pîrîtului, deoarece casa de locuit confiscată la momentul deportării de fapt nu i-a fost restituită, însă au fost înregistrați frații lui pe această adresă pentru ca ultimii să fie înrolați în rîndurile armatei sovietice. Totodată,

în anul 1958 când mama reclamantului s-a întors din Siberia, pe terenul gospodăriei sale nu exista nici o construcție în afară de casa de locuit care era practic demolată.

Deoarece casa de locuit era deteriorată, a fost stinsă de la balanța Primăriei, iar terenul a fost transmis lui Ciobanu Gheorghe pentru a-și construi o casă.

Tot la ședința din 20 mai 2010 Comisia a calculat greșit greutatea animalelor confiscate și anume greutatea unei vaci mulgătoare, a unei junci de 2 ani și 7 oi mulgătoare, or conform certificatului eliberat de FPC „Antadro” SRL rezultă că greutatea în medie a unei vaci mulgătoare constituie 400-500kg, a unei junci de doi ani – 350-400kg, iar greutatea unei oi constituie 40-60 kg.

La ședința comisiei din 05 octombrie 2012 s-a decis restituirea prin compensarea valorii a 2 șuri și 8 ari de gard evaluat conform raportului de evaluare din 21 februarie 2010 întocmit de filiala cadastrală Bălți, pe care reclamantul nu-l recunoaște, pe motiv că valoarea este diminuată.

În urma celor menționate, cere reclamantul repunerea în termen a acțiunii, anularea hotărârilor Comisiei raionale Florești pentru examinarea cererilor persoanelor supuse represiunilor politice din 25 mai 2010 și 05 octombrie 2012, obligarea Comisiei de a reexamina dosarul lui Ciobanu Iacob.

Prin hotărârea Judecătoriei Florești din 03 decembrie 2013, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La 06 februarie 2014 Ciobanu Iacob a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Florești din 03 decembrie 2013, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 martie 2014, a fost restituită cererea de apel declarată de către Ciobanu Iacob ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 28 martie 2014 Ciobanu Iacob a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 11 martie 2014, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii recurate și restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, pe care o consideră ilegală, deoarece prin restituirea apelului declarat a fost încălcat accesul liber la justiție prin prisma art. 6 al. (1) CEDO. Or, în cazurile Clionov vs. Moldova, Tudor-Comerț vs. Moldova, Curtea a reiterat că exercitarea căilor de atac interne numai pentru a se constata inadmisibilitatea unor acțiuni judiciare prin jocul dispozițiilor legale ce le reglementează nu este de natură să corespundă imperativelor art. 6 al. (1) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Această lezare, prin prisma legislației naționale precum și a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu poate fi privită altfel decât o violare a accesului liber la justiție, egalității și contradictorialității.

Tardivitatea apelului se datorează vârstei înaintate și stării de sănătate precare. Astfel, începând cu 31 decembrie 2013 și de la începutul lunii februarie a avut probleme de sănătate, care nu i-au permis deplasarea. Or, aceste circumstanțe constituie temei de repunere în termen a apelului declarat.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin încheierea din 11 martie 2014, Curtea de Apel Bălți a dispus restituirea apelantului Ciobanu Iacob a cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Ciobanu Iacob în afara termenului legal este justificată.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 al. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Florești prin care a fost respinsă acțiunea lui Ciobanu Iacob împotriva Comisiei raionale Florești pentru examinarea cererilor persoanelor supuse represiunilor politice cu privire la contestarea actului administrativ, a fost emis și pronunțat la 03 decembrie 2013.

Prin urmare, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea de la 04 decembrie 2013, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 02 ianuarie 2014, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

În conformitate cu art. 113 al. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Contrar normelor procedurale enunțate, Ciobanu Iacob a depus cererea de apel împotriva acestei hotărâri numai la 06 februarie 2014, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Ciobanu Iacob odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, or afirmarea recurentului precum că în perioada lunilor ianuarie și februarie starea sănătății lui era precară, nu poate fi reținută de către instanța de recurs ca temei justificativ de repunere în termen a apelului, or careva dovezi în acest sens nu a prezentat. Ba mai mult, art. 362 alin. (1) CPC prevede expres că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la

data pronunțării dispozitivului hotărârii. Totodată, Ciobanu Iacob la declararea apelului nu a solicitat repunerea în termen a acestuia.

Din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată de la f.d. 46 și din dispozitivul hotărârii contestate, rezultă că la ședința din 03 decembrie 2013 Ciobanu Iacob a fost prezent. Totodată, a fost înștiințat că este în drept în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii să depună cerere de apel.

Astfel, având cunoștință despre existența hotărârii contestate, recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului.

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Ciobanu Iacob.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 11 martie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ciobanu Iacob împotriva Comisiei raionale Florești pentru examinarea cererilor persoanelor supuse represiunilor politice cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală